

Pedagogisch werkplan Kinderdagverblijf

Gegevens Huize Hopsasa

Westerbracht 15
7821 CD Emmen
Tel: 0591 37 74 75

E-mail: info@huizehopsasa.nl
Site: www.huizehopsasa.nl

Openingstijden:

Werkdagen van 06.30 tot 18.30 uur.

Aantal groepen:

2 verticale groep 0 tot 4 jaar
1 verticale combigroep KDV/BSO 0 t/m 12 jaar
1 verticale combigroep KDV/BSO 2 t/m 12 jaar

Inhoudsopgave

Inleiding

1 De groepen

- 1.1 Inzet pedagogisch medewerkers
- 1.2 De stamgroep
- 1.3 Flexibele opvang
- 1.4 Openen en sluiten
- 1.5 Ruilen van dagen of dagdelen
- 1.6 Incidenteel afnemen van extra (dag)delen
- 1.7 Afmelden van kinderen en wennen
- 1.8 Ophalen door derden
- 1.9 De groepsleiding
- 1.10 3-uurs regeling

2 De dagindeling

- 2.1 Dagindeling ritme
- 2.2 Een dag op het kinderdagverblijf

3 Thema en activiteiten

- 3.1 Thema's en activiteiten

4 Contacten tussen ouder en Huize Hopsasa

- 4.1 Het eerste contact
- 4.2 Halen en brengen
- 4.3 Mentormap
- 4.4 Nieuwsbrief
- 4.5 Ouderbijeenkomsten
- 4.6 Oudercommissie

5 Verzorgen van kinderen

- 5.1 Ziek zijn en medicijngebruik
- 5.2 Ongelukjes en ongevallen
- 5.3 Omgaan met kinderziektes
- 5.4 Veiligheid & hygiëne
- 5.5 Tandpoetsen
- 5.6 Inrichting

6 Pedagogisch handelen

7 Waarden en normen

- 7.1 Relatie kind – pedagogisch medewerker
- 7.2 Uitwisseling van normen en waarden
- 7.3 Verschillen
- 7.4 Straffen en Belonen
- 7.5 Feesten en rituelen

8 Algemene zaken

- 8.1 Huishoudelijke regels
- 8.2 Werving en selectie
- 8.3 Deskundigheidsbevordering
- 8.4 Stagiaires en assistenten
- 8.5 Vierogenbeleid in de kinderopvang

9 Leidinggevende

10 Meldcode

11 Slotwoord

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch werkplan van kinderdagverblijf (kdv) en buitenschoolse opvang (bso) Huize Hopsasa. Hierin willen we laten zien wat de praktische uitwerking is van het pedagogisch beleidsplan van binnen onze vestiging.

Het kinderdagverblijf stelt zich tot doel om kinderen, naast de gezinssituatie, een beschermde huiselijke omgeving te bieden waar zij kunnen spelen en zich ontwikkelen, en waarin de opvoeding wordt ondersteund en met de ouders wordt gedeeld. Huize Hopsasa wil een omgeving creëren die tegemoet komt aan de behoefte van kinderen om zelf ervaringen op te doen; een omgeving waarin ook de volwassen begeleiders elkaar stimuleren in het opdoen van eigen ervaringen.

Waarom een pedagogisch werkplan? Het werken met kinderen is niet vrijblijvend. Het vraagt visie, kwaliteit en professionaliteit. Door middel van dit plan kunnen wij over onze visie, kwaliteit en professionaliteit in gesprek komen met collega's, ouders en instanties. Het is daarmee geen vastliggend plan maar een middel om de werkwijze te toetsen, te evalueren en zo nodig bij te stellen.

De doelstelling van het pedagogisch beleid van Huize Hopsasa is:

Kinderdagverblijf Huize Hopsasa heeft als doel het aanbieden van persoonlijke en kwalitatief goede en verantwoorde kinderopvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar, en de combi groepen van 0 t/m 12 jaar en van 2 tot 12 jaar. Wij streven er naar om een betrouwbare, sfeervolle, rustige en gezellige opvang te bieden, waar de kinderen met plezier naar toe gaan en waar de ouders hun kinderen met een gerust hart achterlaten.

Voor de leesbaarheid spreken we van het kind. Wanneer er over wij gesproken wordt bedoelen we de pedagogisch medewerkers. Als er ouders geschreven staat worden ouder(s) en verzorger(s) bedoeld.

1 De groepen

Het KDV bestaat uit 2 verticale groepen, de Slingeraapjes en de Strandjutters 0 tot 4 jaar en 2 verticale combigroep KDV/BSO, Boomhut 0 t/m 12 jaar en Galaxy 2 t/m 12 jaar. Daarnaast beschikt het KDV over een enorme speelhal, wanneer de BSO niet aanwezig is, kan deze ook door het KDV gebruikt worden, deze is aangrenzend aan alle groepen.

De Boomhut en Galaxy zijn verticale combigroepen KDV/BSO.

De combi groepen zijn ontstaan omdat sommige scholen een ander kleuterbeleid hebben en hierdoor ook andere schooltijden hanteren.

Op sommige dagen dat BSO kinderen om 12:00 vrij zijn of op dagen dat ze geen school hebben, worden deze kinderen in de combigroep opgevangen tot de BSO open gaat. Hierbij hanteren wij de BKR regels conform de wet.

Soms komt het voor dat de BSO bezetting zo minimaal is, dat de BSO samengevoegd wordt met het kinderdagverblijf.

Ook in de vakantieperiode kan dit voorkomen.

Ook bij calamiteiten, denk aan ziekte, sluitingsdagen van school buiten de officiële vakantiedagen en verlof, kan het voorkomen dat BSO kinderen in het KDV geplaatst worden.

Uiteraard lichten wij u hierover in mocht het uw kind(eren) betreffen. Daarin maken we ook nog de keuze of de samenstelling niet in het nadeel komt van de ontwikkeling van u kind(eren), en zal u schriftelijk om toestemming worden gevraagd voor het samenvoegen van de kinderen, ook dan zal er alsnog de keuze worden gemaakt om te gaan splitsen. Hiervan bent u altijd op de hoogte.

Voorschoolse opvang

Er is dagelijks voorschoolse opvang van 6.30 uur tot 8.30 uur. De kinderen worden dan gebracht door hun ouders en mogen vrij spelen tot het tijd is om door een van de medewerkers naar school te worden gebracht. De kinderen dienen voor 8:00 uur binnen te zijn.

Deze kinderen worden totdat ze naar school gaan opgevangen op de dagopvang. (daarbij rekening houdend met de richtlijnen wat betreft inzet pedagogisch medewerkers die gelden voor een gecombineerde groep KDV/BSO)

BSO Zooperstar is geïntegreerd op de dagopvanglocatie.

De BSO biedt opvang aan kinderen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar.

Nadere toelichting i.v.m. kind pedagogisch medewerker ratio en pedagogische visie kunt u lezen in het pedagogische werkplan van de BSO.

1.1 Inzet pedagogisch medewerkers

Het kinderdagverblijf biedt opvang aan kinderen in de leeftijd van 0 t/m 12 jaar.

Het KDV heeft een opvangcapaciteit van totaal 41 kinderen, verdeeld over 4 groepen. Dit zijn de Slingeraapjes 0 tot 4 jaar, De Strandjutters 0 tot 4 jaar met een maximale groepsgroter van 14 kinderen per groep en de Boomhut 0 t/m 12 jaar met een maximale groepsgroter van 15 kinderen en de Galaxy 2 t/m 12 jaar met een maximale groepsgroter van 12 kinderen. Hierbij hanteren wij de BKR regels conform de wet.

Het aantal pedagogisch medewerkers op de stamgroep vindt plaats volgens de verhoudingen zoals die voortkomen uit de Regeling Kwaliteit Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen en zoals die beschreven staat in het pedagogisch beleid.

De verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal gelijktijdige aanwezige kinderen in de groep bestaat ten minste:

- 1 pedagogisch medewerker per 3 aanwezige kinderen tot 1 jaar
- 1 pedagogisch medewerker per 5 aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar

- 1 pedagogisch medewerker per 8 aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar
- 1 pedagogisch medewerker per 8 aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar

Huize Hopsasa werkt met verticale groepen. Er wordt berekend aan de hand van een rekentool (<http://1ratio.nl/>) hoeveel pedagogisch medewerkers er per dag nodig zijn ten aanzien van de aanwezige kinderen en hun leeftijd.

1.2 De stamgroep

In ons kindercentrum worden de kinderen opgevangen in een stamgroep. Dit is de groep waar het kind wanneer het op het kindercentrum verblijft opgevangen wordt. Een groep die qua sfeer en inrichting bij hun leeftijd past. Ouders weten middels het plaatsingscontract in welke stamgroep hun kind geplaatst is. Bij de ingang van de groep staat op het bord vermeld welke pedagogisch medewerker die op de dag dat het kind verblijft in het kindercentrum op de stamgroep werkt. Aan elke stamgroep zijn binnen ons kindercentrum twee vaste pedagogisch medewerkers verbonden. Elk kind kan per week maximaal gebruik maken van twee verschillende groepsruimtes. Er wordt gestreefd naar goed personeelsbeleid zodat een vaste pedagogisch medewerker bij o.a. langdurige ziekte of verlof structureel vervangen wordt.

1.3 Flexibele opvang

Ons kindercentrum biedt ook flexibele opvang aan, dit is een incidenteel, onregelmatig en onvoorspelbaar aanbod in aanvulling op een vast aanbod of om een structureel aanbod wat door omstandigheden van ouders onregelmatig wordt afgesproken. Ouders geven maandelijks of uiterlijk 1 week voor de volgende week door op welke dagen hun kind gebruik zal gaan maken van de opvang. Pedagogisch medewerkers maken afspraken met de ouder op welke groep het kind zal gaan verblijven. De kwaliteit van het pedagogisch klimaat kan bij deze vorm van opvang gewaarborgd blijven omdat op het kindercentrum een vast team van medewerkers werkt volgens een zelfde visie en werkwijze. In tegenstelling tot de kinderen die op vaste dagen bij ons verblijven wordt er voor flexibele opvang op de volgende punten een uitzondering gemaakt:

- Aan ouders en kinderen wordt duidelijk aangegeven op welke stamgroep het kind is geplaatst en welke pedagogisch medewerkers op deze groep werken.
- Een kind maakt gedurende de week gebruik van maximaal twee stamgroep ruimtes. Dit i.v.m. de flexibiliteit dat de kinderen komen en de bezetting op de groep.
- Aan 1 kind worden maximaal drie vaste pedagogisch medewerkers gekoppeld, met uitzondering van ziekte, verlof of vakantie van een medewerker. Bij 0-jarige worden er maximaal 2 vaste gezichten gekoppeld.

Ingeval van een calamiteit, ziekte of verlof kan het zijn dat wij genoodzaakt zijn om van het vaste gezichtencriterium af te wijken.

Bij langdurige afwezigheid van een vast gezicht (denk aan vakantie of ziekte) zal er tijdelijk een nieuw vast gezicht toegekend worden. Wanneer er op de dag zelf een ziekmelding van een vast gezicht komt, dan zullen wij gaan kijken of we de tweede vaste gezicht op de groep kunnen plaatsen, of het kind in de groep plaatsen daar waar het vaste gezicht op dat moment aan het werk is.

In het uiterste geval als beide niet mogelijk is, kunnen wij niet anders dan een extra gezicht voor die dag toe te kennen. Uiteraard worden ouders hiervan op de hoogte gebracht.

Bij het inzetten van een extra gezicht besteden wij extra aandacht aan het waarborgen van de emotionele veiligheid en stabiliteit van de kinderen. We kiezen er dan voor om een andere vertrouwde beroepskracht op de groep in te zetten, dit kan bijvoorbeeld ook de vaste (BBL) stagiaire zijn wanneer zij voldoet aan de eisen om formatief ingezet te mogen worden of een vaste invalkracht.

Ook kunnen wij er voor kiezen om een derde jaar BOL-Stagiaire in te zetten bij calamiteiten, ziekte of verlof.

1.4 Openen en sluiten

Bij Huize Hopsasa openen wij 's ochtends om 06:30 uur op 1 groep. Tot uiterlijk 9:00 uur kunnen de groepen samengevoegd zijn. Daarna gaan de kinderen met hun leidster naar hun eigen groep. Kinderen vanaf 16:00 tot 18:30 die nog in ons kinderdagverblijf verblijven, sluiten de dag samen af op 1 groep, dit is afhankelijk van hoeveel kinderen er nog zijn. De pauzes voor de pedagogische medewerkers ligt tussen 12:00 uur en 15:00 uur, dit wordt in overleg tussen de pedagogische medewerkers afgesproken.

Voorschoolse opvang

Er is dagelijks voorschoolse opvang van 6:30 uur tot 8.30 uur mogelijk. De kinderen dienen voor 8:00 uur binnen te zijn.

De kinderen worden gebracht door hun ouders en mogen evt. vrij spelen in de speelhal (met toezicht vanuit de groep), of op de groep een kleurplaat maken of er wordt gespeeld van de BSO gehaald waarmee ze kunnen spelen totdat een van de medewerkers er is om ze naar school te brengen.

De pedagogisch medewerkers bieden materiaal aan passend bij de ontwikkeling van het kind. Er wordt zoveel mogelijk gezorgd voor een consistente groep, m.b.v. kinderen en pedagogisch medewerkers die op vaste dagdelen aanwezig zijn. Er wordt door de pedagogisch medewerkers sensitief en responsief gereageerd op de kinderen.

De VSO kinderen worden tot ± 8:00 uur opgevangen op de dagopvang en daarna naar school gebracht.

(we houden hierbij rekening met de richtlijnen w.b. inzet pedagogisch medewerkers die gelden voor een gecombineerde groep KDV/BSO)

Wijzigingen met betrekking tot het openen en sluiten zijn altijd mogelijk in de kinderopvang, bijvoorbeeld door ziekte, vakantie, cursussen van de pedagogische medewerkers.

Uiteraard worden deze wijzigingen tijdens het haal en/of brengmoment door gegeven.

Op tijden dat er een medewerker alleen op de groep staat is er een achterwacht aanwezig op 10 minuten afstand. Deze staat vermeld in het rooster.

De gangbare personeelsdiensten ligt tussen:

06:30 uur tot 16:30 uur

07:00 uur tot 17:00 uur

07:30 uur tot 17:30 uur

08:00 uur tot 18:00 uur

08:30 uur tot 18:30 uur

De afspraak is dat elke beroepskracht langer door werkt, wanneer er aan het einde van hun dienst nog afgeweken wordt van de beroepskracht-kind ratio.

De pauzetijden van de pedagogisch medewerkers ligt tussen 12:00 uur en 15:00 uur. Medewerkers spreken onderling af wie er wanneer pauze heeft tussen de middag.

De pedagogisch medewerkers wisselen elkaar af, zodat er altijd een vertrouwd gezicht achter blijft op de groep.

Van de beschreven pauzetijden kan worden afgeweken wanneer zij dit noodzakelijk achten om de best mogelijke zorg en aandacht te bieden aan de kinderen, denk hierbij aan een kind dat bijvoorbeeld een ongelukje heeft gehad of moeilijk in slaap kan komen of erg verdrietig is.

Tijdens de pauzetijden van de pedagogisch medewerkers slapen veel kinderen, waardoor minder kinderen actieve pedagogische aandacht behoeven.

1.5 Ruilen van dagen of dagdelen

Het kan voorkomen dat u een dag of dagdeel opvang wil ruilen met een dag die voor u goed uitkomt. Dit is mogelijk in overleg met de pedagogisch medewerker van de groep waar uw kind verblijft. De mogelijkheid bestaat dat een ruiling niet door kan gaan omdat de groep vol is. Belangrijk is dat u een ruil vroegtijdig aangeeft zodat we daar in de planning van de kinderen rekening mee kunnen houden.

1.6 Incidenteel afnemen van extra (dag)delen

Het is mogelijk om incidenteel een extra dag (deel) af te nemen buiten de vaste contracturen. Dit kan binnen de eigen groep van het kind mits de betreffende maximale groepsgrootte dit toelaat en kan worden aangevraagd bij de pedagogisch medewerkers of bij de locatiemanager. Onze voorkeur gaat uit naar extra opvang binnen de eigen groep omdat het gevoel van veiligheid en geborgenheid voor het kind voor ons voorop staan. Indien er geen plaats is op de eigen groep, is opvang op een andere groep mogelijk in overleg met de ouders.

Evt. ruilen van een dag(deel) is mogelijk. Dit kan onder dezelfde condities als bij het incidenteel afnemen van een extra dag(deel).

1.7 Afmelden van kinderen en wennen

Wanneer uw kind ziek is of om een andere reden niet aanwezig is op ons kinderdagverblijf is het belangrijk dat u uw kind afmeld voor 9.00 uur.

Voor de start van de opvang neemt de pedagogisch medewerker van de groep waar het kind geplaatst wordt, contact op met de ouders voor een intake gesprek.

In dit gesprek maken ouders kennis met het kindercentrum (als ze nog niet voor een rondleiding zijn geweest), er wordt het door ons gevoerde beleid besproken en andere zaken, maar ook worden de gewoontes en dagritme van het kind doorgenomen. De ouders en het kind kunnen vast rondkijken in het kindercentrum en op de groep.

Tijdens dit gesprek wordt ook een wenaafpraak gemaakt die vastgelegd wordt en ondertekend door de ouders en pedagogisch medewerker. De eerste periode is van groot belang voor het hechten van het kind aan de pedagogisch medewerkers en andere kinderen. De ouders brengen het kind de eerste keer en blijven (eventueel) even een kopje koffie/thee drinken en hebben een overdracht met een pedagogisch medewerker voordat zij weggaan.

Een wenaafpraak duurt ongeveer een dagdeel en kan voorafgaand aan de plaatsingsdatum. (wennen voorafgaand aan de plaatsingsdatum kan voor de duur van maximaal 2 dagdelen)

Als het goed is gegaan, gaat vervolgens de opvang van start.

De pedagogisch medewerkers zullen de eerste weken extra aandacht aan het kind en de ouders geven. Ouders kunnen altijd naar de groep van hun kind bellen om te informeren hoe het gaat met hun kind.

Tijdens het wennen zal er voldaan worden aan de beroepskracht/ kindratio en de maximale groepsgrootte.

1.8 Ophalen door derden

Wanneer u uw kind niet zelf komt halen aan het eind van een dag of dagdeel moet u dit melden bij de pedagogisch medewerker. Wij willen graag een naam plus achternaam van degene die het kind komt halen en hij/ zij moet minimaal 18 jaar oud zijn. Wanneer de persoon jonger dan 18 is zal de ouder hier schriftelijk toestemming voor moeten geven. Zo nodig zullen wij vragen om een legitimatie van degene die het kind komt halen. Mochten wij niet op de hoogte zijn, dan zult u worden gebeld of alles akkoord is.

Dit alles om de veiligheid van uw kind te waarborgen.

Wij werken op Huize Hopsasa met een code systeem voor onze voordeur. I.v.m. de veiligheid zijn alleen ouders en medewerkers in bezit van deze code. Voor andere bezoekers zit onze voordeur altijd op slot. Er kan worden aangebeld en dan zal een medewerker komen om de bezoeker te woord te staan.

1.9 De groepsleiding

Ons team bestaat uit professioneel opgeleide pedagogisch medewerkers. Naast de vaste groepsleiding bestaat ons team ook uit vaste invalkrachten. Zo kunt u er zeker van zijn dat er altijd een bekend gezicht op de groep zal staan.

Onze medewerkers zullen vol enthousiasme er alles aan doen om uw kind zich thuis te laten voelen bij ons in de kinderopvang.

Bij ziekte of vakantie zijn bovenstaande pedagogisch medewerksters inwisselbaar op zowel KDV als BSO groepen.

1.10 3-uurs regeling

Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang kan er worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio.

Omdat we in de dagopvang bij 0-4 jarigen 12 uur open zijn van 06:30 uur tot 18:30 uur, biedt de Wet Kinderopvang ons de mogelijkheid om maximaal 3 uur per dag minder pedagogisch medewerkers in te zetten dan volgens de beroepskracht-kindratio is bepaald.

Tijdens deze uren wordt minimaal de helft van de bkr-verplichte medewerkers ingezet.

Wij maken mogelijk gebruik van deze regeling zodat er ruimte is voor pauzes van de medewerkers, dat er eventueel gereden kan worden door medewerkers om kinderen op te halen van school voor de BSO, en omdat niet alle kinderen op dezelfde tijd worden gebracht of gehaald.

Deze uren voor de afwijkende inzet kunnen op de dagen van de week verschillen, maar nooit hoger dan de wettelijke 3 uur.

Tijdens de uren dat er afgeweken wordt van de beroepskracht-kindratio, streven we ernaar dat kinderen altijd opgevangen worden door een vast en vertrouwd gezicht en bij voorkeur alleen in hun eigen stamgroep. Wanneer een vast en vertrouwd gezicht niet mogelijk is op de eigen stamgroep is er eventueel de mogelijkheid om een kind even te laten spelen op zijn/haar

tweede stamgroep waar op dat moment wel een vertrouwde pedagogisch medewerker aanwezig is zodat het kind zich veilig en vertrouwd voelt.

Op deze manier zou eventueel ook de pauze van de pedagogisch medewerker opgevangen kunnen worden wanneer zij alleen op de groep staat.

Staat er relatief “onbekende” pedagogisch medewerker op de groep dan zorgen we uiteraard altijd voor een goede overdracht en geven tips om het kind zich veilig en vertrouwd te laten voelen, een knuffel van thuis kan bijvoorbeeld uitkomst bieden.

2 De dagindeling

“...Stijn is heerlijk aan het spelen en hij kijkt naar pedagogisch medewerker Alisa. Alisa haalt het fruit op en maakt de tafel klaar. Collega Hilde begint met opruimen en spoort alle kinderen aan mee te helpen. Stijn helpt goed mee met opruimen. Als alles klaar is gaan ze aan tafel waar het fruit wordt geschild en verdeeld over de bakjes. Voor elk kind een eigen bakje met een vorkje. Ondertussen worden liedjes gezongen, de kinderen kiezen zelf de liedjes uit. Als laatste wordt het liedje “Smakelijk eten” gezongen en Stijn weet dat ze nu mogen beginnen met eten en drinken.

Tijdens het fruit eten komen gezellige verhalen over tafel en iedereen smult. Als iedereen klaar is deelt Hilde voor elk kindje een nat doekje uit om de mond en handjes schoon te maken. Dan is de maaltijd voorbij. Stijn weet het precies, want elke dag is het zo...”

Op de groepen Slingeraapjes, Strandjutters, Boomhut en Galaxy hanteren we globaal onderstaande dagindeling. Dit is een richtlijn voor de kinderen en de pedagogisch medewerkers. De kinderen herkennen het ritme van de dag. We kijken hiervan af als het nodig is, bijvoorbeeld bij bijzondere activiteiten, maar ook als de groep hierom vraagt. Zo gaan we bijvoorbeeld wat later eten als de kinderen nog volop in een activiteit zitten.

Iedere activiteit biedt specifieke mogelijkheden om de ontwikkeling van het kind te stimuleren en waar nodig het individuele kind extra ondersteuning te bieden. De ontwikkeling van sociaal-emotionele, motorische en cognitieve aspecten, taalontwikkeling en zelfredzaamheid komen zo aan bod.

Voorbeelden van activiteiten zijn:

- Tekenen, verven, scheuren, knippen, plakken, kleien;
- Verhalen en liedjes vertellen/zingen;
- Vinger en tafelspelletjes;
- Mee helpen tafel te dekken, afruimen en schoonmaken;
- Samen af te wassen of een wasje op vouwen;
- Dansen, zingen en muziek maken;
- Gymmen;
- Koekjes en broodjes bakken.

2.1 Dagindeling ritme **Ochtend:**

06.30 uur t/m 09.30 uur	brengmoment/ groepsactiviteiten/ vrij spelen
09.30 uur t/m 10.00 uur	fruit eten/ drinken (liedjes zingen)
10.00 uur t/m 11.30 uur	baby's en evt. dreumesen gaan slapen/ verschonen*/ groepsactiviteit/ vrij spelen/ buiten spelen (als het weer het toelaat)
Rond 11.15 uur	samen opruimen/ de broodmaaltijd voorbereiden
11.30 uur t/m 12.30	broodmaaltijd en melk <u>Middag:</u>
12.30 uur t/m 13.00 uur	dreumesen en evt. peuters gaan slapen/ verschonen*
13.00 uur t/m 15.00 uur	vrij spel/ activiteitenaanbod/ baby's gaan slapen

15.00 uur t/m 15.30 uur	eetmoment; drinken met bv. een koekje/ crackertje/ verschonon*
15.30 uur t/m 17.00 uur	vrij spel/ activiteitenaanbod/ buitenspelen (als het weer dit toelaat)
Vanaf 17:00 uur	tafelmoment; drinken met een knabbel/ verschonon haalmoment (vanaf 17.00 uur worden de meeste kinderen opgehaald; uiteraard kunnen kinderen in overleg met de groepsleiding altijd eerder worden gehaald)
18.00 uur t/m 18.30 uur	kinderen die na 18.00 worden gehaald verblijven op één groep die tot 18.30 is geopend

*Verschonon doen wij structureel na ieder tafelmoment en uiteraard wanneer dit nodig is. Voor kinderen die zindelijk zijn is er geen vast moment om naar het toilet te gaan (behalve voor het naar bed gaan en voor de maaltijden), het kind kan immers zelf aangeven, wanneer het naar het toilet moet. Als een kind bezig is met zindelijkheidsstraining helpen wij graag een handje mee en dit gebeurt wel op vaste verschoonmomenten.

*De slaap- en voedingstijden van de baby's zijn afhankelijk van wat het kindje op dat moment nodig heeft. Er wordt gekeken naar het individuele kind.

2.2 Een dag op het kinderdagverblijf

Zo ziet onze dag op het kinderdagverblijf bij de groep Slingeraapjes, de groep Strandjutters en de groep Boomhut en Galaxy eruit:

Ochtend - Binnenkomst

Bij binnenkomst worden kind en ouder door de pedagogisch medewerker begroet, wordt er een korte overdracht gedaan en nemen kind en pedagogisch medewerker samen afscheid van de ouder.

Activiteit

Het kind kan dan een keuze maken uit het vrije spel of puzzelen/tekenen onder begeleiding van de pedagogisch medewerker.

Het vrije spel biedt de keuze uit bouwen met blokken/duplo en ander constructiemateriaal, spelen met voertuigen, boekjes lezen, spelen in de poppenhoek, een cd met kinderliedjes/verhaaltjes luisteren. Tijdens het vrije spel blijft de pedagogisch medewerker op de achtergrond, observeert, geeft ondersteuning waar dit gewenst is en speelt mee als kinderen hierom vragen.

Rond 09.15 uur begint een pedagogisch medewerker met het voorbereiden van de fruitbakjes, voor de kinderen is dit een teken om met het opruimen te beginnen. Gebouwde 'kunstwerkjes' van bijvoorbeeld duplo of blokken mogen blijven staan.

Tafelmoment

Als iedereen aan tafel zit, zingen wij liedjes. Het laatst gezongen lied gaat over eten, zoals bijvoorbeeld 'smakelijk eten', of 'knor- knor- knor' dat is voor de kinderen het teken, nu mag je beginnen met eten. Dit ritueel herhaalt zich tijdens ieder tafelmoment.

Na het fruit eten volgt het verschonen van de kinderen en baby's gaan slapen.

Activiteit

Activiteiten (afhankelijk van het thema) spelen zich buiten of op de groep af bv: buiten spelen met de watertafel (zomerperiode), spelen in de zandbak, fietsen, voetballen, knippen en plakken, dansen, voorlezen en nog véél meer.

Broodmaaltijd

Tussen 11.15 en 12.00 uur begint een pedagogisch medewerker met de voorbereiding van de broodmaaltijd. Eén tot twee kinderen mogen hierbij helpen, voor de andere kinderen is dit een teken om met het opruimen te beginnen. Als iedereen aan tafel zit, volgt het maaltjeditueel van liedjes zingen. De kinderen die dit al kunnen, mogen zelf hun broodje smeren. Baby's en dreumesen die nog slapen, schuiven iets later tijdens het eten aan of eten nadat zij zijn uitgeslapen, afhankelijk van hun slaap ritme. Na het brood eten worden kinderen verschoond en dreumesen en peuters gaan slapen.

Middag - Activiteit

Kinderen die niet meer slapen, kunnen hun activiteit van de ochtend voortzetten of kiezen voor het vrije spel. Hierbij wordt nu ook de hal in gebruik genomen. Voor baby's en dreumesen heeft de pedagogisch medewerker een omgeving voorbereid met speelmateriaal dat aansluit op hun behoefte en ontwikkeling.

Tafelmoment

Rond 15.00 uur begint de pedagogisch medewerker met de voorbereiding van het tafelmoment. Ook hierbij mogen weer één tot twee kinderen helpen. Voor de andere kinderen is dit een teken om met opruimen te beginnen. Als iedereen aan tafel zit, volgt het maaltjeditueel. Kinderen die nog slapen, schuiven later tijdens het eten aan of eten nadat zij zijn uitgeslapen, afhankelijk van hun slaapritme. Na het tafelmoment, volgt een schoonmaakronde en baby's gaan slapen.

Activiteit

Activiteiten worden voortgezet, het vrije spel wordt geopend en buiten spelen is mogelijk, mits het weer dit toelaat. Bij slecht weer maken wij gebruik van onze speelhal.

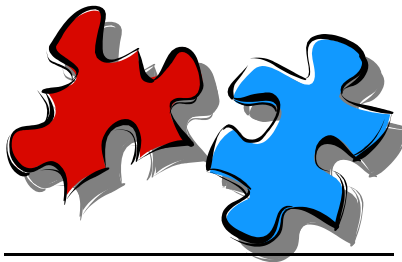
Tafelmoment

Rond 16.45 uur begint de pedagogisch medewerker met de voorbereiding van de knabbel en de beker drinken. Voor de kinderen is dit een teken om met opruimen te beginnen. Als iedereen aan tafel zit, volgt het maaltjeditueel. Kinderen t/m 12 maanden eten een warme hap, mits dit is opgenomen in hun voedingsschema. Kinderen vanaf 12 maanden t/m 18 maanden, die na 17.30 uur worden gehaald, kunnen een warme hap eten, mits dit is besproken met de groepsleiding.

Na dit laatste eetmoment, volgt een verschoonronde.

Activiteit

De pedagogisch medewerker biedt de kinderen nu puzzels/ kleurplaten of ander speelgoed naar keuze aan, samen sluiten wij zo de dag af.

Haalmoment

Vanaf 16.00 uur worden de meeste kinderen al door hun ouders opgehaald. Kinderen die tot sluitingstijd blijven worden rond 16:00 uur door de pedagogisch medewerker naar de tot 18.30 uur geopende groep gebracht indien dit qua ratio mogelijk is, zijn er meer dan 16 kinderen zal er een extra groep open blijven. Dit is dus afhankelijk van het aantal kinderen. De pedagogisch medewerker van de groep die sluit heeft vervolgens de overdracht met de ouder.

3. Thema en activiteiten

3.1 Thema's en activiteiten

Op kinderdagverblijf Huize Hopsasa werken we met thema's. Afhankelijk van het thema, wordt hier een periode van 1 maand voor ingepland. Bijvoorbeeld het thema herfst, hierin valt o.a. ook dierendag en St. Maarten, dit thema biedt zich aan om 1 maand in te plannen. Elke dag worden activiteiten aangeboden passend bij het thema. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de verschillende ontwikkelingsgebieden, zodat we een gevarieerd aanbod hebben. Bij elk thema wordt er rekening mee gehouden dat er voor alle 6 ontwikkelingsgebieden een passende activiteit wordt gedaan. Uiteraard is het belangrijk om in te spelen op dat wat de kinderen aandragen. Soms wordt een activiteit daarom aangepast of komt te vervallen.

4 Contacten tussen ouder en Huize Hopsasa

4.1 Het eerste contact

Ongeveer twee tot vier weken voor de eerste opvang dag, hebben de ouders een intakegesprek met een pedagogisch medewerker. In dit gesprek maken ouders kennis met Huize Hopsasa, het beleid en worden algemene zaken rond het kinderdagverblijf besproken. Belangrijke informatie, zoals gewoontes en dagritme van het kind worden met de pedagogisch medewerker doorgenomen. De ouders en het kind kunnen daarna nog een kijkje nemen in de groepen. Tijdens dit gesprek wordt ook een afspraak gemaakt wanneer het kind een paar uur komt wennen op het kinderdagverblijf, dit noemen wij een wenochtend of wemiddag en wordt vastgelegd en ondertekend door de ouders en pedagogisch medewerker. Onderdeel van een wendagdeel is naast het eerste contact met de groep ook een eetmoment, flesvoeding en evt. een slaapmoment.

De pedagogisch medewerkers zullen de eerste weken extra aandacht aan het kind en de ouders geven. Ouders kunnen het kinderdagverblijf altijd bellen om te informeren hoe het gaat met hun kind. Het is mogelijk om na ongeveer 6 weken met de pedagogisch medewerker een evaluatiegesprek af te spreken.

4.2 Halen en brengen

Het contact tijdens het brengen en halen van het kind is een moment waarop wij elkaar, ouders en pedagogisch medewerkers, op de hoogte kunnen brengen van bijzonderheden of gebeurtenissen. Ouders mogen van de pedagogisch medewerkers verwachten dat zij geïnformeerd worden over hoe het met hun kind gaat op het kinderdagverblijf. Dit doen we mondeling bij het halen en brengen, maar de ouders worden gedurende dag via het software op de hoogte gehouden. Voor alle kinderen noteren we in het software dagelijks het dagschema en eventuele bijzonderheden in een persoonlijk

digitaal schrift. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat ouders ons informeren over hoe het thuis met hun kind gaat, zo kunnen pedagogisch medewerkers individueel ingaan op de behoefte van uw kind. Een goed contact tussen ouders en kinderdagverblijf is een belangrijk onderdeel van het welbevinden van het kind. Er kan altijd een afspraak voor een gesprek worden gemaakt met de pedagogisch medewerker of de locatiemanager als daar behoefte aan is.

4.3 Nieuwsbrief

Ongeveer 4 keer per jaar verschijnt onze nieuwsbrief. Iedere groep vertelt hierin over hun 'weetjes & watjes', verhalen, veranderingen, bijzonderheden, prietpraat van de kinderen. Ook is er een algemeen gedeelte in te vinden met betrekking tot informatie, tips en ander nieuws.

4.4 Ouderbijeenkomsten

Eén of twee keer per jaar wordt er een ouderbijeenkomst georganiseerd door de oudercommissie of door de leiding van het kinderdagverblijf. Dit kan bv een informatieavond of thema avond zijn of een ouderbijeenkomst die in het kader van een feest staat. Zo vieren wij bijvoorbeeld; Pasen met een echte Paasbrunch, Sinterklaas met de ...echte... Sinterklaas en zijn Piet, Sint Maarten met de zelf gemaakte lampionnen en kerst met een uitgebreid kerstbuffet en een zomer BBQ.

4.5 Oudercommissie

De oudercommissie heeft als taak om als belangenbehartiger van ouders op te treden en te adviseren bij belangrijke onderwerpen met betrekking tot de opvang van uw kind(eren).

De oudercommissie komt minimaal 2- 4/6 maal per jaar bijeen en heeft de volgende doelstelling:

- 1 De belangen van de kinderen en de ouders van het kindercentrum waar de oudercommissie aan verbonden is zo goed mogelijk te behartigen en de ouders te vertegenwoordigen;
- 2 Te adviseren ten aanzien van kwaliteit (b.v. openingstijden, prijsbeleid, pedagogisch werkplan, etc.)
- 3 Het behartigen van de belangen van de ouders van het kindercentrum bij de directie en het bestuur en middels de overkoepelende oudercommissie.

Binnen de oudercommissie (OC) zijn volgende functies te verdelen: voorzitter, secretaris, penningmeester, algemeen lid. De oudercommissie wordt vertegenwoordigd door minimaal 1 ouder per LRKP nummer.

Doel en bevoegdheden van de oudercommissie staan in het reglement voor de oudercommissie en zijn op te vragen bij de locatiemanager.

5 Verzorgen van kinderen

5.1 Ziek zijn en medicijngebruik

Kinderen die ziek zijn hebben rust en een vertrouwde omgeving nodig. Op de groep kunnen pedagogisch medewerkers dit onvoldoende bieden, zonder andere kinderen en het zieke kind tekort te doen. Thuis is rust en vertrouwde omgeving gewaarborgd, wij vinden dan ook dat een ziek kind thuis hoort.

Zodra een pedagogisch medewerker verhoging of koorts bij een kind constateert, worden de ouders onmiddellijk hierover geïnformeerd. Bij verhoging tot 38,5 graden maakt de ouder de keuze het kind wel of niet te komen halen. Bij verhoging en tegelijkertijd een zieke indruk of koorts, worden ouders verzocht hun kind op te halen. Wij hanteren de volgende regel ten aanzien van medicijngebruik:

In principe worden er in het kinderdagverblijf geen medicijnen toegediend aan kinderen.

Medicijnen toedienen is volgens de wet BIG (Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg) een eenvoudige medische handeling en mag alleen verricht worden na schriftelijke toestemming van de ouders. Dit geldt voor medicijnen die voorgeschreven zijn door een dokter en voor zelfzorgmiddelen.

Ook voor homeopathische middelen moeten ouders schriftelijk toestemming geven. Wij gebruiken hiervoor het formulier overeenkomst medicijnverklaring.

Het medicijn moet in de originele verpakking zitten, de naam van het kind en de dosering moet er op vermeld staan en de originele bijsluiter is ingesloten. Koortsverlagende middelen dienen wij niet toe!

In het protocol medicijngebruik staat nader omschreven hoe wij omgaan met medicijngebruik in ons kinderdagverblijf. Dit is op te vragen bij de locatiemanager.

5.2 Ongelukjes en ongevallen

Ongelukjes op het kinderdagverblijf worden in de dagagenda gerapporteerd en bij overdracht tijdens het halen vermeld (bijv. builen door struikelen, stoten van het hoofd en/of ledematen).

Kleine ongelukken worden in de dagagenda gerapporteerd en direct aan ouders doorgegeven, zodat ouders zelf de keuze kunnen maken wel of niet de huisarts te raadplegen (bijv. tand door lip, hevige bloedneus, bloedige wond). Bij ongevallen worden ouders onmiddellijk benaderd, zodat zij deel uit kunnen maken van verloop van zorg en behandeling (bijv. botbreuk, ernstige val).

5.3 Omgaan met kinderziektes

Hier hanteren wij de richtlijnen "kinderziektes GGD" die ter inzage in het kinderdagverblijf liggen. Bij constatering van een besmettelijke ziekte op het kinderdagverblijf worden ouders altijd geïnformeerd. Inmiddels zijn kinderziektes (met uitzondering van BMR en DKTP) geen reden meer, het kind thuis te moeten laten, mits koorts en/of verhoging met zieke indruk makend uit te sluiten is. De incubatietijd vindt bij de meeste kinderziektes al voor de zichtbare symptomen plaats.

5.4 Veiligheid & hygiëne

Aan veiligheid en hygiëne stelt ons kinderdagverblijf Huize Hopsasa hoge eisen. Hiervoor zijn duidelijk omschreven protocollen aanwezig. De GGD stelt ook duidelijke richtlijnen ten aanzien van veiligheid en hygiëne. Regelmatig controleren wij de ruimtes en materialen op veiligheid. De ruimtes worden iedere dag schoongemaakt.

De pedagogisch medewerkers kennen de protocollen en de richtlijnen van de GGD en werken hiernaar. Voor uitgebreide informatie verwijzen we naar deze protocollen en richtlijnen. Deze zijn in te zien op de locatie.

5.5 Tandenvoetsen

De vereniging van tandartsen stelt zich in op het standpunt, dat het niet nodig is om 3x per dag te poetsen, 2x keer dag is voldoende. Ook wordt geadviseerd minimaal 1 uur na de maaltijd pas tanden te poetsen i.v.m. beschadiging van het tandglazuur. Wij poetsen daarom geen tanden op ons kinderdagverblijf, aangezien ouders dit 's ochtends en 's avonds thuis kunnen doen.

5.6 Inrichting

Bij de inrichting van het gebouw is veel rekening gehouden met veiligheid; bijvoorbeeld strips op de deuren. De ruimtes zijn kindvriendelijk ingericht en bieden overzicht, maar ook uitdaging. Op iedere groep bevindt zich o.a. een poppenhoek, bouwhoek, duobox met daaronder een knus plekje en ruimte voor de babyhoek. Zo is er voldoende mogelijkheid om groepsactiviteiten te doen, maar ook kan er in kleine groepjes of individueel gespeeld worden. Een extra uitdaging biedt de bso ruimte, hier is het speelmateriaal voor sommige kinderen extra stimulerend i.v.m hun ontwikkeling. De inrichting van de ruimtes verandert regelmatig. Zo kunnen er verschillende themahoeken ingericht worden om aan te kunnen sluiten op het speelgedrag van kinderen. De leeftijdsopbouw van de groep op dat moment speelt hierbij een rol.

6 Pedagogisch handelen

Alle bij ons werkzame pedagogisch medewerkers beschikken over zes pedagogische interactievaardigheden in de omgang met kinderen, te weten:

- **Sensitieve responsiviteit**
- **Respect voor autonomie van het kind**
- **Structureren en grenzen stellen**
- **Praten en uitleggen**
- **Ontwikkelingsstimulering**
- **Begeleiden van interactie tussen kinderen**

Sensitieve responsiviteit

Het geven van emotionele ondersteuning. Hierdoor leert het kind dat zijn signalen en initiatieven worden opgemerkt, dat het serieus genomen wordt en de moeite waard is. Bij kinderen van 0-1 jaar ligt het accent in de omgang op dit aspect. De basis voor ontwikkeling wordt hierdoor gelegd;

Voorbeelden bij baby's zijn:

- Wij reageren op huilende baby's door bijv. te zeggen: "Ik hoor je, ik kom er zo aan". Op deze manier hoort de baby het bekende en geruststellende geluid van de pm-er en de andere kinderen merken dat de pm-er de huilende baby serieus neemt, wat hen een gevoel van veiligheid geeft.
- Wij hebben zo vaak als mogelijk oogcontact met de baby en laten het gezichtje 'openbreken'. De baby merkt dat zij/hij gezien wordt en maakt het begin met het ontwikkelen van een positief zelfbeeld.

Voorbeelden bij oudere kinderen zijn:

- Wij verwoorden onze eigen handelingen en dat van de kinderen zodat kinderen weten wat er gaande is en zich veilig kunnen voelen.
- Kinderen worden begroet bij binnenkomst en hun naam wordt daarbij genoemd.
- Wij geven vaak complimenten en moedigen kinderen aan. - Wij geven regelmatig een 'aai' over de bol'.

Respect voor de autonomie

Het tonen van respect voor de eigenheid van het kind, dat zelf iemand wil zijn en zelf de wereld wil ontdekken. Dit betekent dat wij het kind de ruimte laat zelf op ontdekkingsstocht te gaan, op een veilige manier. Dat betekent ook dat wij zoeken naar alternatieven voor het kind als de situatie gevaarlijk of ongewenst kan zijn. Bij kinderen tussen de 1-2 jaar ligt in de omgang het accent op dit aspect;

Voorbeelden hiervan zijn:

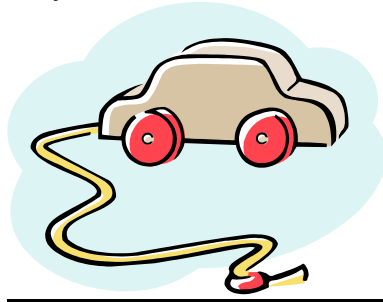
- Wij vermijden zoveel mogelijk 'nee' en richten ons op waar iets soortgelijks wel kan. "Kom hier kun je klimmen" of "doe het zand hier maar in".
- Wij geven kinderen een (beperkte) keuzemogelijkheid: "Wil je kaas of worst", "Wil je met de poppen of de puzzels spelen". Kinderen kunnen zelf kiezen en plannen maken.
- Wij observeren kinderen en wachten af hoe kinderen zelf problemen oplossen in plaats van direct in te grijpen.
- Met allerlei praktische zaken zoals het pakken van speelgoed, zijn wij gericht op zelfstandigheid.

Structureren en grenzen stellen

Door situaties voor het kind te structureren en uit te leggen, krijgt het kind zicht op de situatie en kan er daardoor beter mee omgaan. Bij kinderen tussen de 2-3 jaar ligt het accent in de omgang op dit aspect. De kinderen van die leeftijd begrijpen al meer en willen graag met andere kinderen spelen, maar weten niet hoe. Wij hebben de taak om hen daarin te begeleiden;

Voorbeelden hiervan zijn:

- Wij bereiden kinderen voor op het opruimen: "Nog even spelen en dan gaan we opruimen". - Als twee kinderen van 2,5 jaar op hetzelfde fietsje willen, begeleiden wij hen in het ervaren van om de beurt: "Eerst mag jij een rondje en als hij terug komt mag jij een rondje, dan komen jullie allebei aan de beurt".
- Als een kind nog met een autootje speelt en aan tafel moet dan zeggen wij: "Rijdt het autootje maar naar de garage dan kun je er na het eten weer mee spelen".

Informatie en uitleg geven

Het geven van informatie en uitleg. Vanaf 3 jaar zal het kind gaan vragen om nieuwe inzichten, nieuwe kennis, nieuwe uitdagingen om hun zelfstandigheid en competentie te laten zien. Wij gaan hierop in door het kind de gevraagde kennis en inzichten bij te brengen en uitleg te geven. In de begeleiding van kinderen tussen de 3-4 jaar staat dit aspect centraal.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Wij lezen en vertellen verhalen om samen te praten over belangrijke ervaringen. Over vriendjes, dieren, dokter, ziek zijn enz.
- Wij verwoorden wat er feitelijk gebeurt: "Kijk, mama gaat weg, ze gaat naar haar werk".

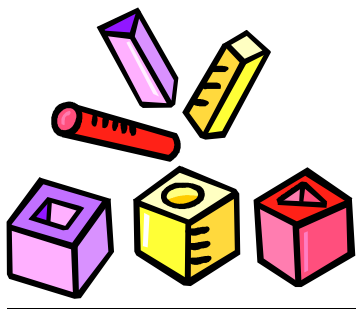
Ontwikkelingsstimulering

Het stimuleren van ontwikkeling. Door kinderen uit te dagen iets nieuws te proberen, zonder hen te overvragen worden zij gestimuleerd om zich verder te ontwikkelen.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Wij geven kinderen suggesties om verder te komen in hun spel: "Kijk, je zou ook alle groene blokjes kunnen stapelen" of "Je kunt met de blokjes ook een mooie muur maken, probeer maar eens.."

- Aan tafel stellen wij vragen aan kinderen: "Wat zie je allemaal op de tafel staan?", "Welke kleuren zie je?" of "Hoeveel kinderen zitten er aan tafel?".

Het begeleiden van interacties tussen kinderen

Door bewust op leeftijdsniveau de interactie tussen kinderen te begeleiden, leren zij op een positieve manier samen te zijn en samen te werken.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Groot helpt klein, zo mag een grote peuter een jonger kind brood geven of het brood smeren.
- Kleine ruzies worden onder begeleiding opgelost (voorbeeldfunctie), om vervolgens steeds meer afstand te nemen, zodat kinderen hun geschillen samen kunnen oplossen. Als het nodig is bieden wij hulp, waarbij we de kinderen hun probleem laten verwoorden.
- Kinderen krijgen de gelegenheid om samen een doos duplo te dragen of op te ruimen. Wij begeleiden dit door te verwoorden wat zij doen en een compliment te geven.

7 Waarden en normen

Sanne staat bij het houten keukentje en is thee aan het zetten. Ze zet de kopjes klaar op tafel en vraagt aan pedagogisch medewerker Ilona: "Wil jij ook een kopje thee?" Ilona loopt naar Sanne en zegt: "heerlijk Sanne schenk maar in, heb je wel suiker?" Sanne moet even zoeken en komt met de suiker te voorschijn. "Hoeveel wil jij?" Ilona kijkt haar aan en zegt: "ik houd wel van zoet, jij dan?" Sanne lacht en knikt. Sem en Annelies komen er ook bij en willen ook graag thee. "Even wachten," zegt Sanne "dan zet ik even nieuwe". Ze kletsen wat en de thee is klaar. "Nu heb ik thee met een koekje, heerlijk" zegt Ilona. "O, we zijn wat vergeten," zegt Sanne "we moeten nog eet nu smakelijk zingen!" "O, ja" roepen ze in koor en zingen uit volle borst.

7.1 Relatie kind – pedagogisch medewerker

Een goede relatie tussen kind en pedagogisch medewerker is de basis voor het welbevinden van het kind. Elk kind heeft hechtingsfiguren in zijn leven nodig om zich goed te kunnen ontwikkelen. De gehechtheidrelatie is de gevoelsmatige relatie die groeit tussen de opvoeder en het kind. Er kunnen naast de ouders meerdere personen zijn waaraan het kind zich gaat hechten, bijvoorbeeld de pedagogisch medewerkers in het kinderdagverblijf.

Vanuit de gehechtheidrelatie met de pedagogisch medewerkers ervaart het kind de veilige basis die nodig is om zelfstandig dingen te durven ondernemen. Het kind krijgt de ervaring, dat de pedagogisch

medewerker er ter ondersteuning zal zijn. De pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van de gehechtheidrelatie en gaan hier zorgvuldig mee om.

De pedagogisch medewerkers proberen door middel van hun eigen gedrag het kind te laten merken dat:

- **Zijn aanwezigheid op prijs gesteld wordt;**
- **Elkaars eigenheid gerespecteerd wordt;**
- **Er vertrouwen is in elkaar;**
- **Er vriendelijk met elkaar wordt omgegaan;**
- **Er rekening gehouden wordt met elkaar;**
- **Er geprobeerd wordt elkaar te begrijpen.**

Als er sprake is van de overgang van KDV naar BSO wordt ook hier zorgvuldig mee omgegaan. Hierover kan, indien gewenst, overleg plaatsvinden met de ouders. Hierbij hebben de pedagogisch medewerkers een adviserende en ondersteunende rol.

7.2 Uitwisseling van normen en waarden

In de omgang tussen pedagogisch medewerkers en kinderen, en tussen kinderen onderling vindt een voortdurende uitwisseling van normen en waarden plaats. We vinden het van belang om hier zorgvuldig mee om te gaan. Normen en waarden zijn er ook om getoetst te worden en kinderen zijn altijd op zoek naar grenzen en duidelijkheid. We willen de kinderen de ruimte geven om normen en waarden te toetsen. De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk om dit proces te begeleiden en te bespreken wanneer zich conflicten voordoen.

“Amber, Amber” een spin!” Alle kinderen hollen naar de hoek waar Anouk met grote ogen naar de grond kijkt. “Hij heeft lange kriebel poten!” Amber komt rustig bij de kinderen staan en kijkt mee.

“Oh, dat is spin Wiedewin”, zegt ze. Die kennen ze allemaal van het liedje. Opeens beweegt de spin. Sommige kinderen gillen en springen achteruit. “Kom”, zegt Amber, “we brengen hem naar buiten, dan kan hij een vriendinnetje zoeken.” Ze zet een glas over de spin en schuift een stukje papier eronder. Dan pakt ze het op en loopt naar de deur. “Doe maar even open, Anouk”, zegt ze. Ze zet de spin in de tuin. “Dag spinnetje, zoek maar een vriendinnetje!” Ze zwaait en de kinderen zwaaien mee.

De deur gaat dicht en de kinderen spelen verder. Soms hoor je nog even: “Spinnetje, zoek maar een vriendinnetje”.

7.3 Verschillen

Door opvoeding en cultuur, verschillen normen en waarden. De pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van vooroordelen. Zij realiseren zich, beïnvloedt te zijn door de eigen omgeving waarin zij zijn opgegroeid. Door taalproblemen kan communicatie soms moeilijk verlopen en kunnen zich misverstanden voordoen. We hebben begrip voor verschillen in normen en waarden.

7.4 Straffen en Belonen

Kinderen in de leeftijd van nul tot vier jaar kunnen gestimuleerd worden om meer te laten zien van bepaald gedrag door het kind aan te moedigen, te prijzen of goedkeurend te kijken.

Minder gewenst gedrag wordt benoemd en een alternatief voor het gedrag wordt aangedragen.

Op het moment dat een kind iets doet wat gevaarlijk is of een ander kind pijn doet, wordt het ongewenste gedrag benoemd als ongewenst met een klank en blik die daarbij passen. Toont het kind herhaaldelijke keren ongewenst gedrag maken wij gebruik van de 'ruststoel', die afzonderlijk van de groep kinderen, dan wel in de groepsruimte staat. Hier kan het kind even weer tot zich zelf komen en heeft de pedagogisch medewerker zicht op het kind. De pedagogisch medewerker die het kind corrigeert maakt de interactie zelf af zodat voor het kind duidelijk is dat de situatie is afgerond. Bovendien is het de bedoeling dat pedagogisch medewerkers elkaar ondersteunen in hun "actie" naar het kind, zodat door eenduidigheid het kind zich veilig waant.

De pedagogisch medewerker kan **gedrag afkeuren, niet het kind**. Eventuele aanpassingen van maatregelen gebeurt alleen in overeenstemming met ouders.

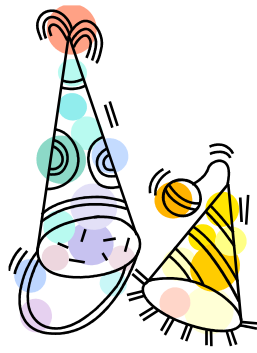
7.5 Feesten en rituelen

Feest

Wij vieren regelmatig feesten met de kinderen, bijvoorbeeld Sinterklaas. Samen feestvieren legt de nadruk op het gevoel van verbondenheid met elkaar en de gezamenlijke vrolijkheid versterkt de onderlinge band. Het leuke van een feest is ook dat de dagelijkse gang van zaken onderbroken wordt. Bij feesten horen vaste gewoontes en gebruiken zoals versieringen, liedjes en vaak speciaal eten en drinken. Dit geeft kinderen een gevoel van herkenning en verhoogt de sfeer.

Verjaardag

Het vieren van een verjaardag is heel belangrijk. Wij besteden hier uitgebreid aandacht aan en de jarige staat volop in de belangstelling. De pedagogisch medewerker maakt een feestmuts en de jarige jet/ job mag op de stoel of tafel staan, als er voor haar of hem wordt gezongen. Ook de verjaardag van de pedagogisch medewerker wordt op deze wijze gevierd waarbij kinderen mee helpen de feestmuts te versieren.

Trakteren

Als je jarig bent, trakteer je. Alleen, wat trakteer je dan? Bij een traktatie gaat het vooral om het *geven*. Wat er gegeven wordt, is op deze leeftijd nog niet zo belangrijk. Ook de kinderen die getrakteerd

worden gaat het meer om het ontvangen dan om *wat* ze ontvangen. Een traktatie kan dus bestaan uit een klein presentje zoals een mooi kleurpotlood, een bijzonder gummetje, een leuk versierd stuk fruit etc. Als er snoep getrakteerd wordt, hanteren wij de spelregel dat tijdens de traktatie er 1 snoepje gegeten mag worden en dat de rest van het snoep mee naar huis gaat. U kunt dan thuis zelf bepalen of en wanneer u dit snoep aan uw kind geeft. Maar eigenlijk willen we de traktaties zoveel mogelijk uit de snoepsfeer halen. Wij geven de voorkeur aan gezonde traktaties.

Rituelen

Rituelen verduidelijken overgangsmomenten. Een dagelijks terugkerend liedje tijdens het opruimen of voor het eten. Dit helpt kinderen bij het ritme van de dag. Zo kun je een kind ook het moment leren herkennen waarop het opgehaald wordt. Een kind heeft behoefte aan duidelijkheid in de dagelijkse routines. Door rituelen helpen we kinderen hierbij.

8 Algemene zaken

8.1 Huishoudelijke regels

Regels zijn hulpmiddelen en geen onveranderlijke wetten. We gebruiken ze om kinderen en ouders te laten weten waar ze aan toe zijn. Teveel regels maken het voor de kinderen niet leefbaar en voor de leiding niet werkbaar. Soms moet in overleg, afgeweken worden van de regels. Wij hechten belang aan de ontwikkeling van een goede verstandhouding tussen kind, ouders en leiding.

Bij het naleven van de regels wordt het kind zoveel mogelijk op een niet-bestrafende manier benaderd en abstracte eisen worden vermeden. De pedagogisch medewerker biedt het kind een alternatief aan of komt fantasievol te hulp. De volgende regels zijn van toepassing:

Organisatorisch:

Er is een vast dagritme, zodat de herkenningsmomenten voor de kinderen duidelijk zijn.

- Er wordt alleen aan tafel gegeten (uitzonderingen mogelijk, bijv. bij feestjes zoals eten in de kring of eten in de hal);
- Er wordt onder toezicht buiten gespeeld;
- Er wordt onder toezicht in de speelhal gespeeld;
- Kinderen worden alleen meegegeven aan derden indien de ouders daarvan bericht hebben gegeven.

We proberen een kind te leren dat:

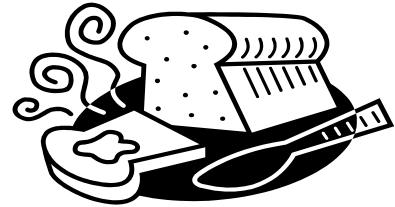
- Samen spelen leuk is, elkaar leren te verdragen;
- Er mogelijkheden zijn om even alleen te kunnen spelen;
- Je dingen kan delen, bijvoorbeeld speelgoed;
- Je niet ongevraagd aan spulletjes van een ander mag zitten;
- Je respect hebt voor mensen, dieren en dingen in je omgeving;
- Je soms op je beurt moet wachten;
- Het niet "leuk" is een ander te plagen of pijn te doen;
- Een klein moment van aandacht te hebben, bijv. door naar een kort verhaal te luisteren;
- Gillen en schreeuwen niet altijd prettig is;
- Opruimen leuk kan zijn;
- We bij elkaar blijven als we wandelen;
- Je niet overal toegang toe hebt;

Kinderen mogen niet:

- Met eten gooien;
- Rennen in de groepsruimtes;
- Speelgoed opzettelijk kapot maken of ermee gooien;
- Botsen met rijdend materiaal;
- Binnenspeelgoed meenemen naar buiten;

Wij bieden gezonde voeding:

- Fruit/ seizoensfruit, bruinbrood (variatie aan beleg: kaas, smeerkaas, vleeswaar, appelstroop, pindakaas, jam, vruchtenhagel -/ choco hagel);
- Knabbels zoals: soepstengel, cracker, rijstwafel, liga eerste en tweede stap, volkerenbiscuit, theebiscuit en met mate lange vinger;
- Fruithapjes Eerste hap potje, later vers gepureerd fruit
- Melk bij de broodmaaltijd, vruchtensiroop, als variatie soms een beker yoghurt.
- Tijdens feestelijke activiteiten, wordt er uiteraard een uitzondering gemaakt en mag er extra worden gesmuld!

Veiligheid:

- Kinderen mogen elkaar niet duwen of pijn doen;
- Niet klauteren op de bank;
- Niet met knutselmateriaal (schaar/priknaald) van tafel gaan;
- Geen niet eetbare voorwerpen in de mond doen;
- Niet met zand gooien;
- Niet in het hek klimmen;
- Niet alleen naar buiten;
- Niet op sokken in de hal spelen
- Niet op blote voeten buiten lopen (m.u.v. activiteiten i.v.m. water)
- De voordeur is op slot, haal en breng momenten uitgezonderd.

Hygiënisch, leren we de kinderen:

- Handen te wassen na het buitenspelen, na bezoek aan toilet voor het aan tafel gaan;
- Je mag op de groep alleen aan tafel eten en drinken;
- Babyfles niet aan de speen beet vastpakken;
- Niet te spelen in de toiletten.

8.2 Werving en selectie

Bij het ontstaan van een vacature wordt een procedure voor werving en selectie gestart. Kandidaten worden op grond van de een taak- en functie omschrijving uitgenodigd en geselecteerd. De procedure verloopt als volgt:

- Vaststellen vacature, taak- en functieomschrijving en procedure werving en selectie;
- Instellen sollicitatiecommissie (tenminste de locatiemanager en een pedagogisch medewerker);
- Opstellen advertentie vacature en vaststellen sluitingsdatum;
- Na sluitingsdatum: brieven selecteren en uitnodigen kandidaten;
- Voeren van sollicitatiegesprekken;
- Tweede ronde met één of twee geschikte kandidaten;
- Kiezen en informeren van de kandidaat;
- Overige kandidaten berichten;
- Voeren van arbeidsvoorwaardengesprek waarin afspraken gemaakt worden over datum indiensttreding, werktijden, omvang contract, indiensttreding voor bepaalde- of onbepaalde tijd, salaris en dergelijke;
- Schriftelijke bevestiging van indiensttreding verzenden met daarin de gegevens van het arbeidsvoorwaardengesprek;
- Opstellen arbeidsovereenkomst in tweevoud.
- Een ieder die werkzaam is binnen onze organisatie zal een geldige VOG (Verklaring omtrent goed gedrag) moeten kunnen overleggen.

8.3 Deskundigheidsbevordering

De visie en werkwijze zoals beschreven in dit pedagogisch plan, dienen als leidraad voor de pedagogisch medewerkers in het werken met de aan hen toevertrouwde kinderen. Steeds opnieuw zal er kritisch gekeken moeten worden naar de eigen beroepshouding.

Dit kan door middel van deskundigheidsbevordering en reflectie en gebeurt op de volgende manieren:

- Kind bespreking of pedagogische vergadering;
- Supervisie en intervisie;
- Deelname aan bijscholingscursussen, themadagen enz.

8.4 Stagiaires en assistenten

Stagiaires die de opleiding MBO-niveau 3 of 4 (kindgericht) volgen kunnen in principe stage lopen bij de instelling. Over de aanwezigheid van stagiaires en assistenten worden afspraken gemaakt die aan de ouders gecommuniceerd worden. In het geval van een stage worden tevens afspraken gemaakt voor overleg tussen stagebegeleider, stagiaire en docent van de stagiaire.

8.5 Vierogenbeleid in de kinderopvang

In het voorjaar van 2011 is het rapport Gunning verschenen. In dit rapport staan aanbevelingen voor organisaties die betrokken zijn bij de kinderopvang en ook voor de kinderopvangorganisaties zelf. De aanbevelingen zijn gericht op acties die er aan bijdragen drempels te verhogen die helpen voorkomen dat er ongewenste situaties kunnen voorkomen.

Drempels verhogen om ongewenste situaties te voorkomen kan op meerdere manieren. Situaties waarin medewerkers voorspelbaar lang alleen zijn met kinderen bieden een lage drempel. Het is zaak voor die situaties de drempel te verhogen. Dit kan op meerdere manieren. Hier volgt een beschrijving van hoe wij bij onze locatie drempels verhogen om eventuele ongewenste situaties te voorkomen.

Ons gebouw is niet geheel open, wij hebben maar beperkt glas in deuren en wanden en onze verschoonunits zijn geplaatst op de groep en niet voor gezamenlijk gebruik. Wij werken daarom met een opendeurenbeleid waarbij de deuren naar de groepen altijd open zijn en leidsters ongemerkt binnen kunnen lopen. Hierop kan een uitzondering gemaakt worden, wanneer het erg druk op de hal is en de rust op de groepen van het KDV niet meer te handhaven is, kunnen de pedagogisch medewerkers er voor kiezen om de deur tijdelijk te sluiten om weer rust in de groep te creëren.

Bij de inrichting maken we gebruik van verschillende hoeken. Dat is belangrijk voor kinderen en komt voort uit het ontwikkelingsgericht werken. Kinderen kunnen in die hoeken spelen en ontdekken. Ook kunnen zij divers spel afwisselen en juist de rust of de drukte opzoeken. Bij de inrichting houden we rekening met overzicht en zichtbaarheid. De scheidingen bestaan uit laag meubilair.

We zorgen dat het zicht van buiten de groep niet wordt belemmerd om een open sfeer te behouden. Ook bij het maken van een raamschilderingen en het ophangen van diverse zaken houden wij hier rekening mee.

Op rustige momenten in de groepen of het hele kinderdagverblijf voegen wij bij voorkeur groepen samen. Niet alleen vanuit pedagogisch oogpunt maar ook in verband met het vier ogen-beleid. Een voorbeeld hiervan is aan het begin en het eind van de dag, tijdens vakanties of bij lage bezetting van de groepen.

Op deze manier beperken we de momenten dat medewerkers voorspelbaar lang alleen zijn met kinderen. Bij dit samenvoegen kan er bewust gekozen worden om gebruik te maken van ruimtes die de zichtbaarheid verhogen, bijvoorbeeld de hal. Tijdens pauzes wordt er samengewerkt met naast elkaar gelegen groepen.

Vanzelfsprekend is de inzet van ons personeel conform de Wet Kinderopvang.

Gesloten deuren (met uitzondering wanneer het op de hal erg druk is), vaste structuren, alles volgens regel en afspraak maakt van elke groep een eiland. Binnen onze locatie wordt er nadrukkelijk gewerkt aan een open sfeer. Samen werken met elkaar wordt gestimuleerd, ook over groepen heen. Dat kan op allerlei gebied. Bijvoorbeeld als het op de ene groep drukker is dan op de andere. Of door kinderen uit te nodigen om deel te nemen aan een activiteit op de andere groep of in een andere ruimte. Door het stimuleren van samenwerken wordt overleg met elkaar en het geven van feedback gestimuleerd en is bij elkaar binnenlopen heel gewoon.

Juist omdat dit niet op geplande momenten gebeurt en dus onvoorspelbaar is draagt dit bij aan het omwerpen van drempels. Dit is zeer belangrijk bij het verhogen van drempels. Juist omdat medewerkers die samen een groep leiden ook niet de gehele tijd tegelijk in dezelfde ruimte zijn. In verband met veiligheid in de slaapruijnte staat altijd de babyfoon aan, ook als er maar 1 medewerker op de groep staat. Tevens wordt er regelmatig in de slaapkamer gekeken. Dit i.v.m. meerdere veiligheidsaspecten. Het draagt bij aan het omwerpen van drempels.

De locatiemanager komt op onverwachte momenten op de groepen. Zij houdt letterlijk een oogje in het zeil maar stimuleert de teamleden onderling dat ook te doen. Tevens stimuleert zij de samenwerking en de open sfeer door hier zelf een voorbeeld in te zijn. Tijdens overlegmomenten wordt hier ook aandacht aan besteed.

De locatiemanager is alert op situaties die speciale aandacht vragen. Bijvoorbeeld of er momenten zijn waarop er wel sprake is van voorspelbaar lang alleen op de groep staan van een medewerker. Zij overweegt dan maatregelen om de drempel voor ongewenste situaties te voorkomen.

9 Leidinggevenden

Binnen de organisatie kennen we 3 leidinggevende functies:

- De directeur/ bestuurder: Deze is verantwoordelijk voor de locatie en haar personeel.
- De locatiemanager: Deze heeft de dagelijkse leiding van het KDV en BSO en is het eerste aanspreekpunt.
- Pedagogisch beleidsmedewerker/coach: Deze draagt bij aan de kwaliteit van de opvang en hebben twee belangrijke taken. Ze houden zich enerzijds bezig met de ontwikkeling en invoering van het pedagogisch beleid. Anderzijds coachen ze pedagogisch medewerkers bij hun werkzaamheden

10 Meldcode

Binnen het kindercentrum werken wij met de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Elke pedagogisch medewerker handelt volgens deze meldcode. De pedagogisch medewerkers zijn middels een bijeenkomst getraind om te werken middels dit protocol. Tijdens deze bijeenkomst is aandacht besteed aan de borging van dit protocol. De locatiemanager is aangesteld als aandacht functionaris. Het protocol is aanwezig op de locatie.

11 Slotwoord

Wij hopen dat u door het lezen van dit werkplan een goed beeld heeft gekregen van de manier waarop wij werken binnen Huize Hopsasa. Het team van Huize Hopsasa staat iedere dag klaar voor alle kinderen en doen dit met veel plezier, inzet en betrokkenheid.

Dit werkplan is geen statisch plan, maar een werkplan dat regelmatig geëvalueerd en zo nodig zal worden bijgesteld.